

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Klasa III

Miesiąc – wrzesień

Krąg tematyczny: Halo, halo czy to jest tyle samo?

Temat: Rzymski system liczbowy.

Cele lekcji:

1. Doskonalenie umiejętności odczytywania i zapisywania określonych wartości za pomocą znaków rzymskich.

Cele szczegółowe:

1. Zapisywanie i odczytywanie liczb w systemie rzymskim.
2. Stosowanie znaków rzymskich przy zapisywaniu dat i godzin.

Przebieg lekcji:

1. **N podaje U temat i cel lekcji. Zapisuje na tablicy godzinę znakami rzymskimi.**
2. **Zaprasza U do obejrzenia filmu „Liczby rzymskie”. W trakcie oglądania U mają ustalić odpowiedź na następujące pytania zapisane na tablicy:**
 - Ile liter używa się do zapisywania liczb?
 - Dla jakich liczb nie ma znaków?
 - Gdzie obecnie stosuje się liczby rzymskie?
 - Jaka jest geneza zapisu liczb I, V, X?
3. **Praca indywidualna „Liczby rzymskie”. N rozdaje U patyczki (30). U układają z nich**

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

znane im liczby rzymskie. U sprawdzają poprawność wykonanego zadania w parach.

4. Ćwiczenie interaktywne „Plany Bartka i jego dziadka”:

<http://www.scholaris.pl/resources/run/id/101982>

5. Zadanie „Zapisz cyframi rzymskimi”. U zapisują:

- dzisiejszą datę
- datę rozpoczęcia roku szkolnego
- wynik dodawania $9 + 5 =$
- iloczyn liczb 2 i 4 =
- wynik dzielenia $30 : 6 =$

6. Karta pracy „Zapisz inaczej”.

7. U w parach układają działania z użyciem liczb rzymskich. Zapisują na tablicy. N sprawdza poprawność zapisanych działań. U Zapisują w zeszytach.

8. Zabawa ruchowa „Liczby”. U stoją w kole i podają sobie zgodnie z ruchem wskazówek zegara dowolną liczbę rzymską od I - XII zapisaną na kartonie mówiąc wyliczankę:

Liczba tu, liczba tam, liczba krąży tu i tam.

Jak to miło i wesoło, gdy np. XII krąży w koło.

U, który otrzyma w tym momencie liczbę XII wchodzi do środka i okręca się dookoła i układa tę liczbę z patyczków. Następnie U wraca do koła, a N wprowadza kolejną liczbę i zabawa toczy się dalej.

9. Praca w zespołach - Sudoku. U poprzez losowanie kolejnych liczb rzymskich I – IV dzielą się na 4 zespoły. Lider każdego zespołu otrzymuje kartkę z sudoku.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

	VI	II	III		VII		IV	I
IV		I		II	IX	VII	V	
	III	V	IV			IX	II	VI
VIII	IX			IV		V	I	II
II	I	III		IX	V	IV	VI	VII
		IV	I		II	III		VIII
			IX		VIII		III	V
III	V	IX	II	VII	VI	I	VIII	IV
	II	VIII		III	IV			IX

Zespoły układają sudoku. Wygrywa zespół, który jako pierwszy ułoży poprawnie sudoku.

10.Ćwiczenie interaktywne „Zaszyfrowana zagadka”:

<http://www.scholaris.pl/resources/run/id/101962>

11.Praca w zespołach „BINGO” – U pracują w tych samych zespołach. N rozdaje U plansze z liczbami rzymskimi od I – XII oraz pojedyncze kartoniki z takimi samymi liczbami. U rozkładają kartoniki przed sobą. N zapisuje na tablicy działania, np. XVII – V; VII +II=, V-IV=, itd. U mają jak najszybciej obliczyć wynik i położyć na planszy kartonik z liczbą będącą wynikiem zapisanego działania (XII). Wygrywa ten zespół, który jako pierwszy ułoży planszę i zawoła BINGO.

12.Podsumowanie: U kończą rozpoczęte zdanie: Znając liczby rzymskie mogę....

13.Praca domowa: Zamień liczby rzymskie na arabskie:

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

VIII=

IV=

IX=

III=

XI=

XII=

VI=

Materiały i pomoce dydaktyczne:

- film „Liczby rzymskie”,
- po 30 patyczków dla każdego U,
- karta pracy „Zapisz inaczej”,
- kartoniki z liczbami rzymskimi I- XII przygotowane przed lekcją przez N,
- karta Sudoku,
- plansza BINGO,
- ćwiczenie interaktywne „Plany Bartka i jego dziadka”:
<http://www.scholaris.pl/resources/run/id/101982>,
- ćwiczenie interaktywne „Zaszyfrowana zagadka”:
<http://www.scholaris.pl/resources/run/id/101962>
- przedmioty, liczmany w klasie.

KAPITAŁ LUDZKI
CZŁOWIEK – NAJLEPSZA INWESTYCJA!

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Sudoku:

	VI	II	III		VII		IV	I
IV		I		II	IX	VII	V	
	III	V	IV			IX	II	VI
VIII	IX			IV		V	I	II
II	I	III		IX	V	IV	VI	VII
		IV	I		II	III		VIII
			IX		VIII		III	V
III	V	IX	II	VII	VI	I	VIII	IV
	II	VIII		III	IV			IX

